

Arenys de mar, 3 de juliol de 2010

Inici del Correllengua 2010

Parlament de la CAL

Amigues i amics, bon vespre i gràcies per ser aquí en aquest inici del Correllengua que enguany vol homenatjar el gran poeta nacional Salvador Espriu.

Avui, 3 de juliol hem pogut passejar per la mítica *Sinera*. Hem caminat per la petita pàtria interior i idealitzada del poeta. Hem pensat, potser, en *Lavínia*, *Konilòsia*, *Sepharad*... Potser hem pogut entreveure entre els seus rierals o enfilant el llarg camí dels xiprers, les figures mítiques de *l'Esperanceta Trinquis*, d'en *Quel·la*, *l'Escombreta*, la *Magdalena Blasi*... o potser fins i tot hem albirat la figura de *Salom*, l'intel·lectual lúcid i inconformista...

Hem arribat, tot *passejant per l'ordre de verds xiprers immòbils*, al turó de la Pietat, en l'esplanada del qual està enclavat des finals del segle XVIII aquest Cementiri de Sinera, l'espai-refugi del poeta:

*Quina petita pàtria
encercla el cementiri!
Aquesta mar, Sinera,
turons de pins i vinya,
pols de rials. No estimo
res més, excepte l'ombra
viatgera d'un núvol.
El lent record dels dies
que són passats per sempre.*

Els versos de Salvador Espriu que ens han acompanyat en moments difícils, que ens han esperonat, que ens han convidat a la reflexió i a la meditació...

*D'un vell color de plata
jo voldria que fossin
els meus versos: d'un noble,
antic color de plata*

Salvador Espriu, un poeta trist? Com molt bé ens recorda el poeta:

*No provis de tocar-me
cap mot, si et sembla trist.
Prou saps que no podries:
el que he escrit és escrit*

És l'obra d'Espriu... una meditació sobre la mort?

El poeta va molt més enllà, de la mort. Mitjançant aquesta profunda reflexió que planeja sobre la major part de la seva obra, cerca entendre més el que realment li interessa, que és la vida, i a través de la vida, l'home com a mesura de totes les coses.

Espru, el poeta... però també el prosista impecable de *Les roques i el mar, el blau...* en què Salvador Espru recorre als grans déus olímpics o als herois mítics de l'Odissea i la Ilíada per teixir uns textos en què, entre altres, es barregen la ironia i la meditació sobre la mort, com, per exemple, el relat en què les Moires, deesses del destí, discuteixen sobre problemes de lèxic (tisores o estisores?) mentre tallen els fils de la vida dels homes...

El prosista de *Pluja de maig brodada*, un bell escrit d'Espru que és una resposta diferida al poema, *La pluja brodada*, del seu gran amic Bartomeu Rosselló-Porcel... La pluja de maig que arriba a la casa d'Espru, al jardí dels cinc arbres:

La pluja ha passat per damunt de la meua casa perduda, la casa dels morts del meu nom. Qui sap si ha trobat el vell roser ennegrit de l'eixida, el roser de la pell leprosa. Qui sap si haurà vist com els llessamins i la camèlia creixien a l'entorn de la palmera trista, costum dels meus ulls. Aquesta pluja ha argentat el trident del tritó del safareig, ha gotejat pels dits secrets de la molca, prima veu.(...) La pluja viatgera tresca després collades amunt i ha vingut per tots els camins de la muntanya fins al meu jardí dels avets, pobre encara de roses. Remor de cascavells d'aigua damunt el maig fred del jardí, damunt del teu silenci a la muntanya, mentre la teua mare broda i plora, plora per tu sota la pluja brodada, lluny, al carrer de l'Om, enllà de la mar, enllà del casal profanat dels meus morts."

Avui, però, també som aquí per marcar l'inici d'un nou Correllengua:

*Hem viscut per salvar-vos els mots
per retornar-vos el nom de cada cosa...*

Aquests versos d'*Inici de càntic en el temple* ens serveixen per establir la relació entre la figura de Salvador Espru i el Correllengua

Avui, malauradament, el missatge d'Espru continua vigent. Cal, encara, salvar els mots perquè una llengua ha de viure amb total, absoluta i plena normalitat. Una llengua no és mai culpable de res ni ha de ser tampoc víctima de res. Les paraules d'Espru ens ho recorden:

"Jo vaig reaccionar des del primer dia contra la intolerable arbitrietat que suposa perseguir una llengua; va donar la casualitat que fos la meua, la catalana, però crec que hauria reaccionat d'igual manera contra la persecució de qualsevol altra. Crec que no hi ha cap llengua que delinqueixi; no pot delinquir una llengua, perquè una llengua està per sobre del bé i del mal."

El novembre de l'any passat finalitzava el Correllengua 2009 i avui, 3 de juliol, es posa en marxa el Correllengua 2010. Durant aquests mesos han passat moltes coses en aquest país. Tots les tenim ben presents. Una i molt important han estat les consultes sobiranistes que s'han celebrat a més de 500 municipis. Prop de 600.000 persones han exercit el seu dret a l'autodeterminació.

El país sembla que cada vegada més se'ns esmuny de les mans... Perdem posicions en el marc dels països desenvolupats... Posicions econòmiques, de benestar, d'educació, de prestigi... La nostra llengua té dificultats per assolir la plena normalitat, sobretot en zones dels Països Catalans com a la Catalunya Nord o el País Valencià. Necessitem més que mai un Estat propi. El necessitem per sobreviure individualment i com a col·lectivitat, però també el necessitem perquè sobrevisqui la nostra llengua.

Espru tampoc no era aliè a aquest tema i així ho manifestava a finals de 1979, poc després de el *Manifest de els Marges "Una nació sense estat, un poble sense llengua"*. Deia el poeta:

Tota minoria lingüística que no té un estat al darrere....., vull dir llengües tan inusitades com l'hongarès, el finès, etc. són llengües que no corren cap perill perquè tenen un estat al darrere.. Quan no hi ha un Estat al darrere, les llengües fins i tot molt més àmplies, molt més parlades i molt més extenses corren una sèrie de terribles perills..."

Llengua, cultura i llibertat... tres paraules que acompanyen el Correllengua i que són una síntesi perfecta dels seus objectius. Així com els versos finals *d'Inici de càntic en el temple* ens recorden quina ha de ser la nostra actitud:

*Ara digueu: Ens mantindrem fidels
per sempre més al servei d'aquest poble.*

Avui, aquí al cementiri de Sinera, renovem la flama del Correllengua, aquesta flama vinguda del cim del Canigó i que és el símbol de la unitat d'una llengua i d'un país.

I aquí des de la petita pàtria d'Espriu diem una vegada més els seus versos:

*Quan et deturis
On el meu nom et crida
Vulgues que dormi
Somiant els mars en calma
La claror de Sinera*

Nosaltres ,com el poeta, també somiem els mars en calma....